

ALGÈRIA, LA CRISI ECONÒMICA FA ESCLATAR LA REVOLTA

La batalla d'Alger

Algèria viu hores difícils des que el passat 5 d'octubre el jovent va sortir al carrer de la capital, Alger, en petició de feina i millors condicions de vida i en protesta contra la greu situació econòmica, la injusta situació social i la situació política. Tot plegat iniciava una revolta de caràcter espontani i reveladora del general malestar existent entre gran part de la població.

Antoni Reig

La tempesta ja feia mesos que s'anunciava, perquè des de principis d'any sovintejaven les vagues salvatges a diferents centres industrials i la situació econòmico-social empitjorava, però ha sorprès a tothom per la seva violència i contundència, com pel seu abast. També ha sorprès la duresa de la repressió i la incapacitat del règim per prevenir l'esclat i després per fer-li front durant els primers dies.

Tres objectius, tres símbols

La guspira que va calar foc va produir-se la nit del dimarts 4 d'octubre-matinada del dimecres 5 d'octubre quan milers de joves i adolescents van manifestar-se al popular barri de Bad-el-Oued d'Alger. Ràpidament, el moviment es va escampar a altres barris i arribà fins al centre de la capital. Els principals objectius atacats van ser de tres classes: establiments escolars (atac a un sistema d'ensenyament que produeix un altíssim nivell de fracàs escolar), edificis públics, estatals i del partit únic (atac al sistema polític i a una classe dirigent burocratitzada i incapaç de resoldre els greus problemes del país) i bancs, botigues i magatzems de luxe i companyies d'aviació (atac als símbols d'una societat profundament injusta en els plans econòmic i social).

Evolució de la revolta

Dijous dia 6 d'octubre intervenien els militars ocupant els carrers de la capital i desplegant tropes i blindats, i es declarava l'estat de setge a Alger i rodalia. Això no obstant, la revolta continua i són incendiats i saquejats edificis públics i comercials, com també el Ministeri d'Educació.

Al dia següent es tenen notícies que la revolta s'ha escampat per tot el país i que ha obligat a intervenir a l'exèrcit. Els revoltats saquegen ajuntaments, les seus del FLN (Front d'Alliberament Nacional, partit únic), co-

merços, etc. A Alger surten al carrer, intentant capitalitzar la situació de descontentament popular en favor seu, milers d'integristes islàmics al barri popular de Belcourt. Les autoritats tanquen les escoles i a la segona ciutat del país, Orà (un milió d'habitants), esclata també la violència.

Les reformes anunciades per Bendjedid no són suficients.

Dissabte i diumenge la situació a la capital sembla calmar-se de dia, mentre a la nit el jovent fa la guerrilla urbana. De tot el país arriben notícies de manifestacions, enfrontaments i morts.

Finalment, dilluns dia 10 d'octubre, el president Chadli Bendjedid dona la cara per televisió anunciant reformes constitucionals, polítiques i econòmiques. I dimecres s'anuncia, per al 3 de novembre, un primer referèndum per modificar la Constitució deixant per més endavant un segon referèndum sobre reformes polítiques.

Oficialment, el 12 d'octubre el balanç és de 176 morts, però altres fonts parlen de més de cinc-cents i fins i tot el grup opositor dirigit per l'ex-president Ben Bella dona la xifra d'un miler de morts. Els ferits són milers i els detinguts oficialment superen el miler, mentre extraoficialment es dona la xifra de vuit mil.

Els fets d'Algèria comparteixen causes comunes amb les revoltes del països del nord d'Àfrica, com Egipte, Marroc i Tunísia, i presenten causes específiques.

Entre les causes comunes hi ha la galopant demografia, que ha convertit aquells països en societats molt joves, on fins a tres quartes parts de la població té menys de trenta anys. Com a conseqüència, l'atur i la fam han estat el primer resultat dels problemes econòmics. Són països amb economies estretament dependents del món occidental i amb un deute extern que els resulta feixuc i gairebé impagable.

Les exportacions estan condicionades pels preus del mercat mundial (fosfats i productes agraris en el cas del Marroc; petroli i gas en el cas d'Algèria), i en moments de crisi la situació

esclata. En el cas algerià ha estat la baixada dels preus del petroli i del gas una de les causes de la crisi econòmica. També en el pla social hi ha causes comunes, com són les enormes desigualtats existents dins una mateixa societat entre unes classes privilegiades (burocràcies polítiques i elits militars), que viuen amb tota mena de luxes, i una massa de població que té problemes seriosos per a menjar i trobar habitatge. La misèria és el patrimoni de la majoria, i el luxe, el d'una molt reduïda minoria.

En el cas algerià hi ha la inoperància del sistema polític de partit únic, el FLN, que de fet és la façana d'una casta político-militar que domina l'aparell estatal i econòmic. Hi ha també la incapacitat de la casta dirigent de fer front als problemes i, sobretot, hi ha una distància enorme entre poble i dirigents. La sortida de la situació obligatòriament ha de ser traumàtica. □